

ပြဿနာက ဥ

ဥပဒေရဲ့အားနည်းချက်ကြောင့် မဟုတ်ဘူး။ဥပဒေကိုအကောင်အထည်ဖော်တဲ့ယန္တရားနဲ့ အဲဒီ
အဲဒီယန္တရားကိုအကောင်အထည်ဖော်ရတဲ့ အဆင့်ဆင့်တာဝန်ရှိသူတွေရဲ့အားနည်းချက်လို့ပြောချင်ပ
၂ တယ်။ ဒီတော့ဥပဒေကိုလက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်တဲ့နေရာမှာ အားနာခြ
အားနာခြင်း၊ကြောက်ရွံ့ခြင်း နဲ့ အဲဒီ ဥပဒေ
ဥပဒေကိုအကောင်အထည်ဖော်ဖို့ကို အဂတိလိုက်စားနေရတယ်ဆိုကတည်းက မဟုတ်တော့ဘူး

ဦးသန်းမောင်(တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ)

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ မူဝါဒပိုင်းနဲ့ပတ်သတ်လို့ကောင်းတဲ့မူဝါဒတွေက အများ
အများကြီးရှိပါတယ်။ဒါပေမယ့် ပြဿနာက အကောင်အထည်ဖော်တဲ့အပိုင်းမှာ အားနည်းနေ
အားနည်းနေတာဘဲ။ အဓိက က
ကတော့အကျင့်ပျက် ခြစားမှုကိုတိုက်ဖျက်တဲ့နေရာမှာ ကဏ္ဍအလိုက်စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲဖို့ဘဲ ဦး
ဦးခိုင်ဝင်း(director, Sandhi Governance Institute)

ဥပဒေရှိတယ်၊ကောက်မရှင်ဖွဲ့ ထားတယ်ပေါ့။ဒါပေမယ့်ဒီကော်မရှင်ကကောဘယ်လောက်အကောင်
အ
အထည်ဖော်နိုင်သလဲ။ဒါကိုဝန်ထမ်းယန္တရားအသီးသီးမှာကော အကျင့်ပျ အကျင့်ပျက်လာဘ်စားမှုက
တက
တကယ်ဘဲ လျော့ချမယ်ဆိုတဲ့စိတ်ကူးရှိသလား။သို့တည်းမဟုတ်ပေးတဲ့သူတွေကကော ပေးလို
ပေးလိုက်မှဘဲ သူတို့ လုပ်ငန်းတွေက အဆင်ပြေတယ်လို့ယူဆတာကြောင့် ပေးတာကအကျင့်ပါနေ
အကျင့်ပါနေတာပေါ့နော်။ ဒီတော့ နိုင်ငံတော် အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်က ဘယ်လောက်ပဲပြော
ဘယ်လောက်ပဲပြောနေနေ ပေးတဲ့သူကပေးနေတယ်။ယူတဲ့သူက ယူနေတယ်
ယူနေတယ် ဒေါ်ကြည်ပြာ(ရန်ကုန်တိုင်းလွှတ်တော်အမတ်)

အကျင့်ပျက်ခြစားမှုကို ၂ပိုင်း ပို
ပိုင်းလို့ရတယ်။တပိုင်းက သာ

သာမန်ဝန်ထမ်းတွေရဲ့အကျင့်ပျက်ခြစားမှုနဲ့ နောက်တပိုင်းက လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်ရှိတဲ့အဆင့်ပဲ။အကျင့်ပျက်ခြစားမှုကိုကိုင်တွယ်တဲ့ နေရာမှာဒီ ၂ဆင့်ကိုခွဲခြားပြီးကိုင်ဖို့လိုပါတယ်။ဒီတော့ကျွန်တော့်အမြင်ပြောရရင် သီးခြားလွတ်လပ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းအစည်းတခုပေါ့။လွှတ်တော်ကိုတိုက်ရိုက်အစီရင်ခံရတဲ့အဖွဲ့အစည်းတခုရှိမယ်ဆိုရင် သူ့အောက်မှာလည်းယန္တရားရှိမယ်ဆိုရင် ဒီကိစ္စကိုကိုင်တွယ်ရတာကပိုပြီးတော့ထိရောက်မယ်လို့ယူဆပါတယ် ကိုယ် ကိုဝ(ပြည်သူ့အရေးဂျာနယ်၊ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင်)

ကော်မရှင်က သီသီအိုရီအရတော့ သီးခြားလွတ်လပ်မှုရှိတယ်။လက်တွေ့မှာတော့ တိုင်စာတွေနဲ့စစ်ဆေး တာကြည့်တာကြည့်လိုက်ရင် သေးသေးမွှားမွှားလေးတွေဘဲတက်တယ်။နိုင်ငံရေးရာထူးလက်ခံတဲ့ အရေးယူဖူးအရေးယူဖူးတာဘယ်နှစ်ယောက်ရှိလဲ။ဒါတွေကိုကြည့်ရတာ အားမရဘူးပေါ့ဗျာ။ဒါကြောင့် အဂတိကိုတိုက်ဖျက်တိုက်ဖျက် ပါတယ်ဆိုမှ အဂတိကိုလိုက်စားနေရတယ်။ဒီအခြေအနေမျိုးကို ကျွန်တော်တို့က တွန်တွန်းလှန်ရမယ် ဦးသန်းမောင်(တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ)

ကျွန်တော့်အမြင်ကတော့ Law ရှိတာနဲ့ Law ကိုသက်ဝင်အောင်လုပ်တာနဲ့က မတူဘူး။Law ကိုသက်ဝင်အောင်လုပ်ဖို့က အခုလည်းအဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးဆိုတဲ့ Institution ပေါ့။ ဒီ Institution ကိုသက်ဝင်အောင်လုပ်ဖို့က ဘာပေါ်မှာမူတည်နေလဲဆိုတော့ နိုင်ငံနိုင်ငံရေးပေါ်မှာ မူတည် နေတယ်။ နေတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲလွတ်လပ်ပါတယ်လို့ပြောပြော ဒီတာဝန်ဒီတာဝန်ရှိတဲ့သူတွေ၊ ခေါင်းဆောင်တွေက ဘာကိုစဘာကိုစဦးစားစားကြလဲဆိုတော့ နိုင်ငံရေးကိုပါထည့်တွက်ရတယ် ဦးခိုင်ဝင်း(director, Sandhi Governance Institute)

ကော်မရှင်က လွလွတ်လပ်တယ်။မလွတ်လပ်ဘူး ဆိုတာထက်ကို ကျွန်တော့်အမြင်က သီးခြားလွတ်လပ် တဲ့ body

ရှိသင့်တယ်။ဘာလို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့က အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားအတွင်းမှာ သူတို့ အ
သူတို့
အချင်းချင်းအပြန်အလှန်ချိတ်ဆက်မှုဆိုတာမရှိလို့မရဘူး။ဒီယန္တရားကိုကျော်ဖို့က ဒီအတွဲ ဒီအတွင်းက
အပြန်
အလှန်ချိတ်ဆက်မှုကိုကျော်ပြီးတော့ အကျင့်ပျက်လာဘ်စားမှုကိုဖော်ထုတ်ဖို့ဆိုတာက တကယ့်ကို
တကယ့်ကို လက်တွေ့သဘောအရ အခ
အခက်အခဲနည်းနည်းရှိတယ်။အခုလိုနိုင်ငံရေးအရ အတိမ်းအစောင်းမခံတဲ့ ကာလမျိုး
ကာလမျိုးဆိုပိုဆိုးတယ် ကိုဝ(ပြည့်သူ့အရေးဂျာနယ်၊ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင်)

အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်ဆိုတာက ဥပမ
ဥပဒေရှိဖို့၊ဥပဒေမှာ အဲ့ဒီကော်မရှင်ဖွဲ့ရမယ်ဆို တာ တာပါတယ်။ဒီတော့ကော်မရှင်ကိုမလိုဘူး၊ဖျက်
မယ်ဆိုတာက ဥပဒေကိုဖျက်မှရမယ်။သီအိုရီအရတော့ သီးခြားလွတ်လပ်တဲ့ body
ဘဲ။ဒါပေမယ့် သီးခြားလွတ်လပ်တဲ့ body ဖြစ်လား မဖြစ်လားဆိုတာက ဘ
ဘယ်သူကခန့်ပြီးတော့ ဘယ်သူက ဥက္ကဋ္ဌ၊အတွင်းရေးမှူးဆိုပြီးတော့မူတည်သွားတယ်။အဲတော့ လိုရင်
လိုရင်းကဘာလဲဆိုတော့ အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးထက် အဲ့ဒီကိစ္စမှာ ငါ
ငါ့လူလဲထည့်မယ်၊ သူ့လူလဲထည့်မယ်ကွာဆိုတဲ့သဘောက ပိုပြီးတော့လွမ်းမိုးနေတယ် ဦးသန်
ဦးသန်းမောင်(တရားလွှတ်တော် ရှေ့နေ)

အစိုးရသစ်သက်တမ်းနဲ့အညီလို့ပြောလို့ရှိရင် အခု
အခုရှိနေတဲ့ကော်မရှင်အဖွဲ့က ငါတို့ဟာတရားဝင်သေးရဲ့ လား၊မ
လား၊မဝင်သေးရဲ့လားဆိုတဲ့အနေအထားဖြစ်နေတယ်။အဲ့လိုမျိုးဖြစ်နေမှတော့ သူတို့
သူတို့ဆီရောက်လာတဲ့ စာတွေကို ကိုင်တွယ်ဖို့အတွက်အရမ်းခက်ခဲမယ်။နောက်တချက်ကလဲသူ့မှာဘ
ယ်လောက်အထိလုပ် ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသလဲဆိုတာကလည်း မေးစရာ
မေးစရာဖြစ်နေတယ်။ပြီးတော့ကျမတို့က ကိစ္စတော်တော်များ အတွက် third party ထားမယ်ဆိုရင်
အဂတိလိုက်စားမှုက အတော်အတင့်ကျဆင်းသွားမယ်ဆိုတာ ကို
ကို ရန်ကုန်တိုင်းလွှတ်တော်မှာဆွေးနွေးထားပြီး အဆိုလည်းအော
အဆိုလည်းအောင်ထားတယ်။ဒါပေမယ့် လက်တွေ့ တော့အဖ
တော့အကောင်အထည်ဖော်မှုအပိုင်းက နည်းနည်းလေးနွေးနေတယ် ဒေါ်ကြည်ပြာ (ရန်ကုန်တိုင်း
(ရန်ကုန်တိုင်း လွှတ်တော်အမတ်)

ကော်မရှင်ပြန်မဖွဲ့ဘူးဆိုတော့ နိုင်ငံရေးစဉ်းစားချက်တွေများ ရှိနေလို့လား ဆိုပြီးကျနော်စ
ဆိုပြီးကျနော်စဉ်းစား ကြည့်တယ်။သူများနိုင်ငံတွေမှာ သမ္မတအသစ်တက်လာလို့ရှိရင် အကျင့်ပျက်ခြ
ပျက်ပျက်ခြစားမှုကိုတိုက်ဖျက် ဖို့ကသူ့ရဲ့နံပါတ်တစ် Agenda
ဆိုပြီးကြွေးကြော်တာ။အဲ့တာကြီးကိုဦးစားပေးပြီးတော့လုပ်မယ်ဆိုရင် ကျန်တဲ့ reform
မှာကျန်တဲ့ဟာတွေများရှေ့မရောက်မှာစိုးရိမ်နေလို့လားဆိုတဲ့နိုင်ငံရေးထည့်သွင်း စဉ်းစားချ
စဉ်းစားချက်ကြောင့်လားပေါ့နော် ဦးခိုင်ဝင်း(director, Sandhi Governance Institute)

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာဘာဖြစ်နေလဲဆိုတော့အကျင့်ပျက်ခြစားမှုကအကောင်းဆုံးစီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖြ
းရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်
ဖြစ်နေတယ်။ဘာလို့လဲဆိုတော့အခွန်အတုပ်မပေးရဘူး။လာဘ်ပေးရတယ်ဆိုတဲ့ပိုက်ဆံက တကယ်
တကယ်
တရားဝင်အစိုးရကိုပေးရတဲ့ပိုက်ဆံထက်အများကြီးသက်သာတယ်။အဲ့ဒီစီးပွားရေးကအကျိုးအမြတ် အ
အဖြစ်ထွန်းဆုံးဖြစ်နေတယ်။အမှန်တော့အကျိုးအမြတ်မရှိဆုံးဖြစ်ရမယ့်ဟာက အကျိုးအမြတ်အရှိ ဆံ
အမြတ်အရှိ ဆုံးဖြစ်နေတယ် ဦးသန်းမောင်(တရားလွှတ်တော်ရှေ့နေ)

ပရိသတ် ဦးတင်မောင်ဦး ((ကျွန်တော်မြင်တာကတော့ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုက တော်တော်လေး
တော်တော်လေး အမြစ်တွယ်နေပါပြီ။ပြီးတော့အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးကော်မရှင်ဟာ ဗဟိုအ
ရှင်ဟာ
ဗဟိုအဆင့်မှာဘဲ ရှိပြီးတော့အောက်ခြေတိုင်း၊ခရိုင်အဆင့်တွေမှာမရှိဘူး။အဲ့တော့ထိရောက်စွာအကော
°ရောက်စွာအကောင်အထည် ဖော
ဖော်နိုင်တဲ့ယန္တရားတွေမရှိဘူး။တကယ်တမ်းအဂတိလိုက်စားမှုကိုထိန်းချုပ်ချင်ရင် အောက်ခြေမှာ ဒါ
အောက်ခြေမှာ ဒါ
ဒါကိုတိုက်ဖျက်ချင်တဲ့လူမှု အဖွဲ့ အစည်းတွေရှိတယ်။ဒီအဖွဲ့ တွေကိုအစိုးရက လုပ်ခွင့်ရအောင် ပေးမ
ပေးမယ်ဆိုရင် ကျနော်တို့အများကြီးလျော့ကျနိုင်အောင်လုပ်နိုင်မယ်လို့မြင်တယ်))

ပရိသတ် ဦးမောင်မောင်လေး ((အ
((အစိုးရတွေအနေနဲ့ တကယ်ဘဲအကျင့်ပျက်ခြစားမှုကိုတိုက်ဖျက် ချ
ချင်တဲ့ဆန္ဒရှိရဲ့ လား။တကယ်ရောတိုက်ဖျက်ရဲသလားဆိုတာပါ။နောက်တချက်က ဟိုဘ
ဟိုဘက်အစိုးရ ခေ
ခေတ်ကအဂတိလိုက်စားမှုကိုတိုက်ဖျက်မယ်ဆိုပြီး ခက်များများကဘီလီယံချီချမ်းသာအောင် အဂတိ
အဂတိယူထားခဲ့ကြတယ်။အခုအစိုးရသစ်လက်ထက်မှာကောအဂတိလိုက်စားမှုကိုတိုက်ဖျက်နိုင် တဲ့
တဲ့အခြေအနေရှိပြီလား။))

ပရိသတ်
ဦးနေဝင်းဦး(သွေးစည်းညီညွတ်သောအလုပ်သမားများသမဂ္ဂအဖွဲ့) ((အဂတိလိုက်စားမှုဆိုတဲ့နေရာမှာ
နရာမှာ မဖြစ်ခင်ကတည်းကကြိုတင်ပြီးအကြောင်း ကြားထားတာတွေ ရှိတယ်။ ဥပမာ
ဥပမာ ဦးစီးမှူးတယောက်ကအလုပ်သမားတွေကိုသွင်းတဲ့နေရာမှာ သူ
သူရဲ့အကျိုးစီးပွားအတွက် သိန်းချီပြီးတော့ လာဘ်စားပြီး သွင်
သွင်းတာမျိုးပေါ့။ ဒါ
ဒါမျိုးတွေကိုကျနော်တို့က ဘယ်လိုတိုက်ဖျက်ကြမလဲ၊ ဘယ်လိုအကူအညီတောင်းမလဲ))

လွန်ခဲ့တဲ့အစိုးရခေတ်ကဘဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဟိုးအရင်အရင်အစိုးရခေတ်ကဘဲဖြစ်ဖြစ် လာဘ်စားတာဘဲပြော
ပြော လူသတ်တာဘဲပြောပြော ရာဇဝတ်မှုတခုဟာ အခုဒီနေ
အခုဒီနေ့ဒီရက်မှာပေါ်လာရင် တရားစွဲလို့ရတယ်။ ဘ ဘယ်အချိန်ဘယ်ကာလမဆိုအရေးယူလို့ရတ
ယ်။နောက်ကြောင်းပြန်အာဏာသက်တယ်ဆိုတာက အလွန်ပြီးခဲ့တဲ့ဟာကို ဒီနေ့ ဒီနေ့အရေးမယူရဘူ
းလို့ပြောတာမဟုတ်ဘူး။အရင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့အကျင့်ပျက် မှုကိုပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့နှစ်ကတရားဥပဒေအစီ
ပဒေအစီအရင်အတိုင်းစီရင်ရမယ်။ဒါကိုပြောတာ ဦးသန်းမောင် (တရားလွတ်တော်ရှေ့နေ)

ကျွန်တော်တို့လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွေပြင်ကိုပြင်ရတော့မှာပေါ့နော်။ဒီတော့ ကျွန်တော်မြင်တာ
ကျွန်တော်မြင်တာက အောက်ခြေမှာရှိတဲ့ဗျူရိုကရေစီယန္တရားကိုထိန်းချုပ်ဖို့အတွက်သက်ဝင်အောင်မ
လုပ်နိုင်တဲ့စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းတွေကိုထုတ်ပြန်ဖို့မသင့်ဘူးလို့ထင်တယ်။ထုတ်ပြန်လိုက်လေလေ ဘာ
လိုက်လေလေ ဘာဖြစ်သွားလဲဆိုတော့ ဒီအ

ဒီအကျင့်ပျက်ခြစားမှုကိုတွန်းအားပေးသလိုဖြစ်သွားတယ် ဦးခိုင်ဝင်း(director, Sandhi Governance Institute)

အဆုံးသတ်